

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	30437 Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30437
Назва ОП	Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Петрова Наталія Олександрівна, Дудар Василь Леонідович, Каганов Юрій Олегович, Хоменко Денис Володимирович, Фесенко Лідія Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.11.2023 р. – 30.11.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/032/2022-2023/30437-world-ukrainianism-in-the-progress-of-civilization
Програма візиту експертної групи	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/032/2022-2023/30437-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма є важливою з огляду на роль української діаспори на різних етапах українського державотворення й особливо у нинішніх реаліях російсько-української війни та процесів масової еміграції. Світове українство є важливим з огляду на потребу консолідації українців у світі, популяризації нашої держави у світі, лобювання українських інтересів на світовій арені. Ці обставини формують унікальність ОП. У ЗВО створено належне матеріально-технічне забезпечення, яке всебічно сприяє підтримці освітнього процесу за ОП. Як реакція ЗВО на умови війни та потребу збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу, у навчальному корпусі облаштовано укриття, де проводяться заняття під час тривоги.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Врахування досвіду аналогічних іноземних ОП (зокрема в Українському Вільному Університеті (Мюнхен)), що у практичній площині полягає у впровадженні окремих освітніх компонент з тематики дослідження української діаспори. 2. Включені в ОП ОК є важливими авторськими розробками навчальних курсів, зокрема гаранта ОП. 3. Активна діяльність гаранта ОП з популяризації проблематики світового українства на міжнародній арені. Практика роботи здобувачів освіти з унікальними джерельними масивами, які наявні у приватному архіві гаранта ОП. 4. Запроваджена платформа розвитку професійних компетентностей освітян ""KNU Professionals"" (<https://cutt.ly/07glRcm>). 5. Діяльність Наукової бібліотеки імені М. Максимовича та власна книгозбірня кафедри історії світового українства сприяє забезпеченню літературою, необхідною для провадження освітнього процесу, в тому числі доступом до наукометричних баз та повнотекстових баз даних англійською мовою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Наявні істотні розбіжності між Матрицею забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми 2. Обмеження прав здобувачів освіти при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії у частині вільного вибору наукових керівників курсових робіт та обмеження при виборі дисциплін. 3. Порухення процедури присвоєння професійної кваліфікації «Стажист-дослідник (історія)»: відповідна затверджена кваліфікаційна характеристика відсутня; не враховані вимоги чинного Класифікатору професій. 4. Структурно-логічна схема, яка представлена в ОП, не унаочнює опис логічної послідовності освітніх компонентів, не демонструє змістовного зв'язку між ними, не вказує на пререквізити і постреквізити ОК. 5. Включення до програми кваліфікаційного іспиту питань, що містяться у вибірковій частині ОП. 6. Не забезпечення окремим обов'язковим ОК ЗК 4 зумовлює неможливість досягнення ПРН 12. 7. Надмірна кількість ОК, що викладаються одним науково-педагогічним працівником, зумовлює зниження якості освітнього процесу за ОП, що тягне за собою інші недоліки, зокрема збіднілість методів навчання, дублювання змісту ОК, несистематичне оновлення ОК.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Аналіз ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки», що реалізується в ЗВО, ознайомлення з представленими відомостями самооцінювання ОП, документами, наданими ЗВО та кафедрою історії світового українства, результати зустрічей з гарантом ОП, науково-педагогічними працівниками, різними групами стейкхолдерів засвідчили що ОП має чітко сформульовані та прописані цілі, що в повній мірі корелюються із стратегією і місією ЗВО, як одного із провідних вишів України, який робить теоретичний та практичний вклад у формування інноваційних механізмів і засад підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації нового типу задля врахування інтересів та забезпечення потреб українського суспільства і глобалізації освіти в цілому (Стратегічний план розвитку Університету на 2018 – 2025 рр.)

(https://asp.knu.ua/doc/NP_Baza_univ/Development-strategic-plan_2018-2025.pdf). З-поміж інших ОП, які пропонуються вітчизняними ЗВО, специфічність та унікальність ОП полягає у її спрямованості на підготовку фахівців для роботи з українською діаспорою, що особливо актуалізує цю ОП після повномасштабного вторгнення, яке спричинило збільшення кількості українців за межами України. Мета ОП сформульована чітко та враховує можливі потреби ринку праці.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та її програмні результати навчання враховують ключові запити та потреби потенційних стейкхолдерів. В результаті проведених зустрічей із НПП, здобувачами освіти, випускниками ОП (2 випускники першого випуску 2023 року, що зараз продовжують навчання на магістратурі) і потенційними роботодавцями підтвердили наявність реального стійкого інтересу зацікавлених осіб, натомість ЕГ зазначає, що на момент проведення експертизи фактів працевлаштування випускників цієї ОП не було. Рецензії представників академічної спільноти та стейкхолдерів Чернеги П.М. (д.і.н., професора, зав.кафедри етнології та краєзнавства Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова) та Борисенко В.К. (д.і.н., професора, зав. відділу архівних наукових фондів рукописів та фонозаписів Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України) на ОП акцентують увагу на унікальності програми, підкреслюють її відповідність запитам часу та нормативній базі. Під час роботи ЕГ було встановлено, що між НПП та здобувачами освіти існує діалог, який засвідчує згоду студентів висловлювати викладачам та адміністрації факультету свої потреби, заявляти про власні інтереси, в тому числі про потреби змін ОП. Під час спілкування із випускниками ОП, які проходили практику в установах, що потенційно можуть бути роботодавцями, зокрема архівних та окремих підрозділах МЗС, було з'ясовано, що рівень теоретичної та практичної підготовки цілком задовольняють їх основні, засадничі професійні потреби. Цілі ОП досягаються в рамках опанування здобувачами дисциплін, а також проходження археологічної, архівної, музеєзнавчої та медійної практик. Також НПП та представники стейкхолдерів співпрацюють під час розроблення та реалізації робочих програм. НПП мають можливості та потенціал для оновлення змісту ОП за рахунок результатів своєї наукової роботи.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання враховують сучасний стан гуманітарної галузі та історичної науки, здобувачі мають оволодіти сучасними методиками досліджень, вміти орієнтуватися в досягненнях сучасної світової історіографії. В документах ОП зазначено, що ця програма зорієнтована на загальнодержавні, а не регіональні інтереси, цей контекст обумовлює необхідність забезпечення підготовки фахівців з універсальними вміннями та навичками, необхідними для працевлаштування у вітчизняних або закордонних установах, об'єднаннях та організаціях, що провадять наукові дослідження в гуманітарній галузі загалом та за спеціальністю «Історія та археологія» зокрема. З метою поглибленого вивчення мов до ОП введено додаткові кредити на опанування англійської та другої іноземної мови, натомість в ОП відсутні дисципліни історичного профілю з іноземною мовою викладання. ЕГ констатує, що програми, аналогічної ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» в інших закладах вищої освіти України не існує, тому під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід викладання окремих дисциплін в Українському Вільному Університеті (Мюнхен). Зокрема, як зазначено у відомостях СО та було озвучено під час зустрічей з гарантом, це знайшло своє відображення у впровадженні ОКЗ1 «Зарубіжне українознавство», ОКЗ7 «Релігія в житті української діаспори», ВК1.03 «Українці в засланнях, таборах інтернованих та ДП».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Визначені в ОП результати навчання здебільшого відповідають Стандарту вищої освіти України із галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» затверджено Наказом МОН України від 29 квітня 2020 року № 575. Обсяг ОП у кредитах ЄКТС складає 240 кредитів і відповідає Стандарту, в ОП додатково визначені компетентності та ПРН відповідно до блоків вибіркового дисциплін, які забезпечують оригінальність ОП (Додатково для вибіркового блоку 1. «Історія становлення та еволюції української діаспори»: 15, 16, 17; для вибіркового блоку 2. «Практика державних інституцій та спеціалізованих дипломатичних установ у взаємодії з діаспорою в становленні незалежної України»: 18, 19, 20). ЕГ група зауважує, що при виборі одного з запропонованих блоків, здобувачі опановують тільки окремі ПРН цього блоку, а з іншого блоку - ні, тобто не опановують ОП в повному обсязі і не здобувають відповідно необхідних та визначених в ОП ПРН. ЕГ ознайомилась з РП навчальних дисциплін і відзначає, що, ПРН, зазначені в Матриці ОП не корелюють зі зазначеними ПРН в РП навчальних дисциплін, подекуди зустрічається довільне трактування Стандарту. (детально див. таблицю відповідності).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами ОП 30437 «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» в контексті Критерію 1 є: 1) узгодженість цілей ОП із місією і стратегією ЗВО; 2) врахування досвіду аналогічних іноземних ОП (зокрема в Українському Вільному Університеті (Мюнхен), що у практичній площині полягає у впровадженні окремих освітніх компонентів з тематики дослідження української діаспори.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона ОП в контексті Критерію 1 вбачається у недостатній залученості ключових стейкхолдерів для формулювання програмних цілей та результатів навчання. ЕГ також звертає увагу, що при виборі одного зі запропонованих блоків вибіркових дисциплін, здобувачі освіти здобувають тільки окремі ПРН цього блоку, тобто не опановують ОП в повному обсязі і не здобувають відповідно необхідних та визначених в ОП додаткових ПРН, що забезпечують її унікальність та специфічність. ЕГ рекомендує активізувати участь здобувачів в обговоренні ОП шляхом опитування щодо можливих змін при перегляді ОП до наступного навчального року. ЕГ рекомендує до наступного навчального року провести моніторинг забезпечення ПРН освітніми компонентами та привести у відповідність ОП (Матриця та ПРН) та ПРН в описах РП навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На думку ЕГ, реалізація ОП відповідає стратегічному розвитку ЗВО, органічно включена до загальноукраїнського контексту, має важливе світоглядне, державотворче значення. Разом із цим ЕГ констатує наявність недоліків за критерієм, які можуть бути усунені у рамках планового перегляду ОП. З огляду на вищезазначене, ЕГ дійшла висновку про рівень відповідності «В» за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам, які висуваються до ОП Законом України "Про вищу освіту". Обсяг ОК, що спрямовані на формування компетентностей, визначених стандартом ВО (обов'язковий цикл) за спеціальністю «Історія та археологія», за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти складає 180 кредитів, в тому числі: обсяг дисципліни загальної підготовки – 21 кредит (ОК 1-7), професійної підготовки з історії та археології – 55 кредитів (ОК 8-25), професійної підготовки з історії світового українства – 50 кредитів (ОК 26-40), та 42 кредити мовної підготовки з поглибленим вивченням англійської мови упродовж восьми семестрів та вивченням ще однієї європейської мови за вибором (для фахового співробітництва з діаспорою в різних країнах світу) упродовж чотирьох семестрів (ОК 41-44), та 12 кредитів практичної підготовки (ОК 45-48). ЕГ звертає увагу на невідповідність обсягу кредитів, зазначених у робочій програмі ОК44 (іспанська мова) – 6 кредитів з обсягом кредитів, визначених на цю ОК згідно з ОП – 12 кредитів. Обсяг кредитів, які відводяться на дисципліни за вільним вибором здобувачів складає 60 кредитів. Під час роботи ЕГ було підтверджено, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає Стандарту МОН, вимогам чинного законодавства України щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ відзначає істотні розбіжності між Матрицею забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП, що не були виявлені та вчасно виправлені у рамках системи моніторингу якості освіти ЗВО. На основі аналізу РП ЕГ створила власну таблицю, що ілюструє які саме програмні результати навчання насправді зафіксовані у РП та, відповідно до цього, опанування яких ОК, за задумом їхніх розробників, має забезпечити досягнення ПРН ОП (відповідна таблиця додана у розділ звіту «Підсумки»). ЕГ констатує, що фіксація окремих ПРН у багатьох РП має формальний характер, оскільки не корелює з відповідними темами у змісті РП. Наприклад, у РП ОК 33 («Україна і українці у світових медіа») заявленому ПРН 9, 10 не відповідає жодна тема блоку 8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій. Так же у РП ОК 07 («Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності») заявленим ПРН 6, 7, 9, 10, 13 не відповідає жодна тема блоку 8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять. Так же у РП ОК 25 («Українська та зарубіжна етнологія для студентів») заявленому ПРН 9 не відповідає жодна тема блоку 8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять. ОП передбачає додаткові ПРН 15-20, що забезпечуються вибірково дисциплінами. Тобто у структурі ОП закладені результати навчання, досягнення яких не передбачено обов'язковими ОК. В той же час у контексті дотримання підкритерію 2.2. це є суттєвим недоліком. У Матриці відповідності програмних компетентностей ОК, визначено, що ЗК4 «Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово» формується в процесі вивчення ОК4, ОК6, ОК7, ОК13, ОК20, ОК23, ОК25, ОК27, ОК35, ОК45, ОК47. Аналіз РП засвідчив, що українська мова не є безпосереднім об'єктом вивчення цих ОК. Тобто ЗК 4, встановлена в ОП згідно із Стандартом вищої освіти, не забезпечена жодним окремим ОК (за виключенням факультативного курсу). Відповідно не забезпечено повною мірою досягнення безпосередньо пов'язаного з цією компетентністю ПРН 12 («Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот»). -продовження у полі критерію 3-

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП 30437 відповідає предметній області спеціальності 032 «Історія та археологія», визначеній в Стандарті вищої освіти. Зміст ОП та РП ОК оприлюднені на сайті кафедри історії світового українства КНУТШ (<http://surl.li/nopuz>). Об'єкту вивчення та професійної діяльності (минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах) відповідають освітні компоненти ОП, серед яких: ОК8 «Археологія та преісторія», ОК9 «Давня історія України», ОК10 «Середньовічна та ранньомодерна історія України», ОК11 «Нова історія України (XIX ст.)», ОК15 «Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки», тощо. Вивчення української діаспори забезпечено ОК 26-40, в тому числі: ОК26 «Україна в контексті світової історії», ОК28 «Світове українство (Українці в світі): історико-компаративний аналіз», ОК30 «Історія, теорія та практика діаспориальної політики України і зарубіжних країн», ОК31 «Зарубіжне українознавство», ОК36 «Українська діаспора та збереження української традиційної спадщини» тощо. - продовження опису критерію 2- ЕГ отримала усну скаргу від випускника ОП щодо відсутності досвіду виконання письмових наукових робіт (як курсових, так і кваліфікаційних) під час навчання на ОП, що зумовлює висновок про те, що випускники 2022 і 2023 р. не досягли спеціальної компетентності 9 «Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв». Відповідно не забезпечено повною мірою досягнення пов'язаного з цією компетентністю ПРН 5 («Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами»). Структурно-логічна схема, яка представлена в ОП не унаочнює опис логічної послідовності освітніх компонентів, не демонструє змістовного зв'язку між ними, не вказує на пререквізити і постреквізити ОК. Викладене дає підстави дійти висновку про те, що ОП не дозволяє досягти всіх заявлених результатів навчання, що є суттєвим недоліком у контексті дотримання підкритерію 2.2.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі мають можливість реалізувати право на формування індивід. освітньої траєкторії відповідно до п.3.7. Формування індивідуального навч. плану (вибір навч. дисциплін) «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://knu.ua/ua/official>). Проректор з науково-педагогічної роботи на зустрічі з ЕГ зазначив, що в ЗВО створено декілька моделей реалізації права здобувачів на вибір дисциплін. Такі моделі визначаються кафедрами, які і є відповідальними за реалізацію конкретних ОП. В основі вибору певної моделі лежить специфіка процесу навчання за конкретною спеціальністю. У навч. плані ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти прописано можливість здобувачів здійснити вибір дисциплін, які складають бокредитів. Дисципліни обираються з одного/двох блоків (42кредити) та з загального переліку (18кредитів). Відповідно до пп.2.2.2 – 2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибірково частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету /директором інституту – з програм іншого рівня. За результатами фокус-груп з адміністративним і допоміжним персоналом, здобувачами освіти ЕГ встановила, що на ОП жодних прикладів застосування такої можливості не зафіксовано. ЕГ наголошує, що у випадку обрання здобувачами ОК з інших спеціальностей або програм іншого рівня, здобувач не зможе скласти обов'язковий ОК49 Комплексний кваліфікаційний іспит, програма якого містить питання щодо еміграції, діаспори, які зосереджені в обох вибірково блоках. Третій блок містить 6 переліків дисциплін по 3 дисципліни у кожному. Перелік дисциплін оприлюднений на сайті іст. факультету в розділі «Студентам»-«Вибіркові дисципліни» та на сайті кафедри.

Здобувачі повинні обрати по 1 дисципліні з кожного переліку. ЕГ встановила, що переліки дисциплін ВКЗ.01.01 – ВК.3.06.03 не мають внутрішньої логіки. Гарант ОП і керівництво факультету не пояснило ЕГ доцільність поєднання в одному переліку таких ОК, як, наприклад: 1) Історичне фентезі в кіно, Історія і рекреація, Українське море в контексті світової історії. Виходячи з принципів автономії ЗВО, ЕГ погоджується з правом закладу встановлювати обмеження вибору відповідно до встановленої мінімальної кількості здобувачів, яка має обрати вибірковий ОК. Відповідно до Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін для бакалаврського рівня у випадку вибору блоку дисциплін його мають обрати не менше ніж 10 осіб, а у випадку вибору дисциплін з переліку вільного вибору – не менше ніж 25 осіб ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF)). -продовження у полі критерію 9-

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів в ЗВО регламентується п. 4.5 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<http://surl.li/fdvxl>). На історичному факультеті ЗВО розроблено «Положення про організацію та проведення практик для здобувачів освіти історичного факультету»: <http://www.history.univ.kiev.ua/2023/02/20/polozhennya-pro-organizaciyu-ta-provedennya-praktik/> До обов'язкових компонентів ОП відносяться чотири види практики: ОК45 «Археологічна практика», ОК46 «Музеезнавча практика», ОК47 «Архівна практика» та ОК48 «Медійна практика» загальним обсягом 12 кредитів. Археологічна практика (ОК45) передбачає формування у здобувачів дбайливого ставлення до пам'яток історії та культури, їх раціонального використання. Практика триває два тижні та проводиться на базі археологічних експедицій кафедри археології та музеєзнавства історичного факультету ЗВО або в експедиціях інших установ, що проводять самостійні археологічні дослідження. Студенти-практиканти працюють у складі експедицій, що укомплектовані спеціалістами, які володіють методикою польових досліджень. В особливих випадках, за погодженням з адміністрацією факультету, дозволяється проходження практики за індивідуальним планом. Методичне забезпечення практики здійснює кафедра археології та музеєзнавства історичного факультету ЗВО (<https://bit.ly/35WTNko>). Виробнича музеєзнавча практика (ОК46) полягає у тому, щоб дати студентам можливість набути практичних навичок музейної роботи. Практика орієнтована на закріплення та поглиблення набутих в процесі навчання професійних знань через їх практичне застосування та передбачає вивчення структури базового музею, його основних відділів, майстерень, фондів, бібліотек, наукової й краєзнавчої роботи музею; набуття навичок проведення історичних досліджень на основі музейних матеріалів та колекцій; розробку та проведення екскурсій. Базою практики виступає Музей української діаспори в Києві. ЕГ звертає увагу, що є розбіжності щодо обсягу кредитів практики: в описі ОП зазначено, що обсяг ОК46 Музеезнавча практика – 3 кредити, а в РП зазначено 4 кредити (<http://surl.li/nzlmnb>) Архівна практика (ОК.47) відбувається на базі центральних державних архівів України і передбачає знайомство з Національним архівним фондом, ознайомлення студентів з особливостями формування, зберігання та використання архівних документів, основними правилами роботи архівних установ; закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення циклу архівознавчих і джерелознавчих дисциплін, формування необхідних загальнокультурних і професійних компетенцій, набуття й удосконалення практичних умінь і навичок зі спеціальності та збір фактичного матеріалу для виконання наукових проєктів (<http://surl.li/nzlkww>). ОК48 Медійна практика передбачає набуття навичок роботи у ЗМІ на історичну тематику. -продовження у полі критерію 6-

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Проведений ЕГ аналіз ОП та інформація від здобувачів і двох випускників ОП дають підстави стверджувати, що ОП орієнтована на формування важливих соціальних навичок (soft skills) та передбачає загальні компетентності, які стосуються soft skills. Формування соціальних навичок в ЗВО в цілому та в межах історичного факультету відбувається в сприятливих, належних умовах для здобувачів ОП упродовж усього періоду навчання. Зокрема ОК 41-44 (іноземна мова) сприяють розвитку комунікативних навичок; ОК5 (Філософія) допомагає поглибити навички критичного мислення, толерантного ставлення до інших культур, генерації нових ідей, формують цілісне бачення світу. На заняттях з ОК7 (Вибрані розділи трудового права) у здобувачів формується система цінностей, серед яких особливе місце займає повага до законодавства. Під час вивчення історичних дисциплін здобувачі виконують групові проєктні завдання, готують презентації, набувають вміння працювати в команді, застосовувати сучасні інформаційні технології, переконувати, йти на компроміс, виховують ініціативність і працелюбність, покращують якість міжособистісної взаємодії на засадах академічної доброчесності. Зазначені компоненти забезпечують формування якісних результатів навчання здобувачів. Під час спілкування з здобувачами та випускниками ОП встановлено, що соціальні навички (soft skills) здобуваються і реалізуються не тільки під час опанування знань з дисциплін ОП, під час проходження практик, під час роботи в органах студентського самоврядування, участь у науковому товаристві студентів, участі здобувачів в різноманітних заходах, в тому числі і виховних, які організовує факультет та НПП кафедри історії світового українства. -продовження опису критерію 5- Здобувачі ОП можуть самостійно обирати бази для проходження музеєзнавчої та медійної, що відповідають їх професійним інтересам. Мета практики полягає у тому, щоб дати студентам можливість набути досвід роботи в засобах масової інформації. Практика спрямована на систематизування, розширення і закріплення професійних знань (<http://surl.li/nzlnne>). ЕГ зауважує, що в РП практики позначено, що умовою для її проходження (пререквізитом) є успішне опанування курсу «Історія медіа». Ця дисципліна відсутня в ОП, натомість наявна дисципліна «Україна і українці в світових медіа»

(ОКЗЗ). Під час спілкування з здобувачами ЕГ переконалась у важливості цієї практики для здобувачів, оскільки вони надавали схвальні відгуки про процес проходження практики та набуті навички. Частина аудиторних занять – практичні, направлені на формування компетентностей, необхідних для подальшої практичної діяльності. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі вищої освіти зазначали, що практична підготовка формує їх професійні навички. ЕГ висловлює рекомендацію керівникам практик привести у відповідність РП практик опису ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За спеціальністю 032 «Історія та археологія» професійний стандарт в Україні відсутній. Зміст ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти орієнтований на набуття компетентностей у вимогах до професій, що прописані у Класифікаторі професій ДК 003:2010. Згідно з відомостями про самоцінювання атестація випускників ОП проводиться у вигляді кваліфікаційного іспиту з історії та археології та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: Бакалавр історії та археології (Світове українство в цивілізаційному поступі з поглибленим вивченням іноземних мов) та професійної кваліфікації: Стажист-дослідник (історія). Рішення про присвоєння кваліфікації приймається окремим рішенням екзаменаційної комісії при виконанні відповідних вимог, зокрема умовою присвоєння професійної кваліфікації: «Стажист-дослідник (історія)». Так, середнє значення отриманих оцінок з обраного переліку вибіркових дисциплін повинно складати не нижче 75 балів, що дозволяє присвоювати професійну кваліфікацію «Стажист-дослідник (історія)». Обов'язковою умовою для присвоєння цієї професійної кваліфікації є отримання на підсумковій атестації оцінки не нижче 75 балів, а також проходження музеєзнавчої та медійної практик з отриманням оцінки за них не нижче 75 балів. У ЗВО відповідно до п. 8.3.2 Положення про організацію освітнього процесу у ЗВО (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) у випадку відсутності професійного стандарту умови присвоєння професійної кваліфікації можуть бути розроблені у відповідності до затвердженої в установленому порядку кваліфікаційної характеристики. Разом із цим ЕГ констатує порушення встановленої процедури присвоєння професійної кваліфікації 3119 «Стажист-дослідник (історія)», оскільки відповідна кваліфікаційна характеристика відсутня. Крім того, порушуються норми чинного законодавства. Професійна кваліфікація зазначена в ОП як підклас КП 3119. У Класифікаторі професій підклас 3119 має найменування «Інші технічні фахівці в галузі фізичних наук та техніки» (<https://kodeksy.com.ua/buh/kp/3119.htm>). Виходячи з цього, додавання до професії «стажист-дослідник» саме історії, на думку ЕГ, є довільним трактуванням класифікатору професій, а отже неправомірним.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У процесі діалогу ЕГ зі здобувачами, було підтверджено, що обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає нормативним вимогам, співпадає із фактичним навантаженням здобувачів, а це свідчить про досягнення цілей і програмних результатів навчання в ЗВО. Бесіди під час зустрічей зі студентами засвідчили про певні проблеми, що виникли з організацією викладання аудиторних годин в поточному навчальному році після звільнення асистентки кафедри А.Тронь, яка забезпечувала викладання декількох дисциплін. Розподіл часу між самостійною роботою і заняттями відбувається із врахуванням норм «Положення про організацію освітнього процесу»: (https://www.knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Це Положення передбачає зростання частки самостійної роботи під час навчання здобувачів. Відповідно до п. 4 та 5 «Положення про організацію освітнього процесу» самостійна робота здобувачів денної форми навчання за освітнім рівнем бакалавра має становити від 50 до 67% загального обсягу навчального часу, навчальні заняття - від 33 до 50%, кількість іспитів і залків (без курсових робіт/проектів і практик за семестр) не може перевищувати 8 (але не більше 5 іспитів на екзаменаційну сесію). Реальне навантаження оцінюється через загальноуніверситетське опитування студентів «Оцінювання якості освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка здобувачами освіти», результати якого на момент написання звіту ЕГ не оприлюднено на сайті. ЕГ не зафіксувала скарги здобувачів освіти стосовно співвідношення самостійної роботи і аудиторного навантаження. Навчальний план за ОП передбачає як лекційні, так і практичні заняття, а також практичну підготовку студентів і їх самостійну роботу. Аналіз навчального плану дав можливість ЕГ зробити висновок, що навантаження здобувачів, яке припадає на тиждень навчання, відповідає нормам, а навчальне навантаження між семестрами збалансоване і розділено рівномірно. Під час зустрічей із ЕГ здобувачі без нарікань висловлювалися щодо розподілу навчального навантаження, натомість висловлювали незадоволення, що після звільнення двох викладачів кафедри більшість дисциплін ОП викладає гарант ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В рамках ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. -продовження опису критерію 4- У результаті станом на час проведення акредитаційної процедури не затверджено теми курсових робіт

двох здобувачів ОП, що підтверджується документом, наданим ЗВО на запит ЕГ [blob:https://office.naqa.gov.ua/b7fdccf5-f8a4-4891-b393-fd90202af25a](https://office.naqa.gov.ua/b7fdccf5-f8a4-4891-b393-fd90202af25a). ЕГ констатує конфліктну ситуацію, пов'язану з вибором наукового керівника курсової роботи одним зі здобувачів ОП (копію звернення здобувача до голови Вченої ради і ректора ЗВО надано ЕГ). Оцінка конфліктної ситуації полягає поза межами повноважень ЕГ і стосується внутрішніх процедур ЗВО. Незважаючи на задекларовану можливість здобувачів брати участь в програмах академічної мобільності, що зафіксовано у «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ ім. Тараса Шевченка» (https://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk), жодних таких прикладів на ОП як в рамках внутрішньої, так і міжнародної академічної мобільності, на ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Включені в ОП ОК є унікальними авторськими розробками навчальних курсів НПП, зокрема переважно Гаранта ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1) Наявні істотні розбіжності між Матрицею забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми; 2) Обмеження прав здобувачів освіти при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії у частині вільного вибору наукових керівників курсових робіт та обмеження при виборі дисциплін; 3) Порухення процедури присвоєння професійної кваліфікації «Стажист-дослідник (історія)»: відповідна затверджена кваліфікаційна характеристика відсутня; не враховані вимоги чинного Класифікатору професій; 4) Структурно-логічна схема, яка представлена в ОП, не унаочнює опис логічної послідовності освітніх компонентів, не демонструє змістовного зв'язку між ними, не вказує на пререквізити і постреквізити ОК. 5) Включення до програми кваліфікаційного іспиту питань, що містяться у вибірковій частині ОП; 6) Не забезпечення окремим обов'язковим ОК ЗК 4 зумовлює неможливість досягнення ПРН 12. Рекомендації: 1) Приведення у відповідність ПРН, які відображені в ОП з ПРН, які зазначені у Робочих програмах. 2) Формування моделі вибору дисциплін з урахуванням автономних прав ЗВО, у т.ч. за допомогою блоків, які водночас не повинні обмежувати права здобувачів обирати дисципліни з інших рівнів та інших спеціальностей. 3) Приведення процедури присвоєння професійної кваліфікації у відповідність із локальними нормативними документами ЗВО та Класифікатором професій; 4) Структурування (незалежно від графічного представлення) структурно-логічної схеми, яка б демонструвала логіку ОП, послідовність та взаємозв'язки ОК. 5) Включення до програми кваліфікаційного іспиту питань, що містяться в обов'язкових ОК та наведення опціональних питань, залежно від результатів вибору дисциплін. 6) Дотримання процедур періодичного перегляду ОП як реагування на зауваження і пропозиції стейкхолдерів, що унеможливить створення ситуації, наведеної у п.6 "Слабких сторін..." 7) Приведення ОП у відповідність зі Стандартом вищої освіти у частині забезпечення ЗКО4.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає підкритерію 2.1 з неістотними недоліками. У контексті дотримання підкритерію 2.2 допущені суттєві недоліки, що позначилися на отриманні компетентностей здобувача та досягнення заявлених результатів навчання. У цілому забезпечена відповідність ОП підкритерію 2.3. Наявні факти вагомих порушень підкритерію 2.4. ОП забезпечує практичну підготовку здобувачів та формування їх соціальних навичок, тобто дотримуються підкритерії 2.5 та 2.6 відповідно. Зафіксовані факти істотних порушень у контексті дотримання підкритерію 7. У цілому виконуються вимоги підкритерію 2.8. Зважаючи на те, що виявлені недоліки ОП мають суттєвий характер і зумовлюють зниження якості надання освітніх послуг, доходимо висновку про загальну відповідність ОП критерію 2 на рівні Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО та вимоги до вступників оприлюднені на веб-сторінці: <http://bit.ly/3ZVUTTA>. В результаті проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання є доступними, відповідають принципу відкритості та прозорості.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на ОП-2023 містять вагові коефіцієнти для складових НМТ (Українська мова – 0,25; Математика – 0,25; Історія – 0,5), що релевантно відбивають специфіку ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, у закладі регламентовано «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ» (https://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk). У ЗВО функціонує відділ академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/>), основними завданнями якого є поширення інформації про можливості студентської мобільності на факультетах, конкурси, міжнародні програми та про можливості співпраці з ЗВО-партнерами України й зарубіжжя, організація презентацій міжнародних грантових, стипендіальних програм, програм подвійного дипломування, програм обміну та інших заходів, спрямованих на оптимізацію та розширення академічної мобільності Університету, розробка, адміністрування та координація навчальних планів і програм у межах програм мобільності студентів, укладених із вищими навчальними закладами-партнерами (внутрішня та зовнішня мобільність, передусім у межах міжнародних програм Erasmus, стипендіальних програм, програм подвійного дипломування та програм обміну. ЕГ в рамках фокус-груп з керівництвом названого структурного підрозділу, з науково-педагогічними працівниками та здобувачами не знайшло фактів застосування правил і процедур, які визначені локальними нормативними документами ЗВО, на ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено "Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271>). На ОП не зафіксовано прикладів застосування вказаних правил. Науково-педагогічні працівники і здобувачі освіти в рамках фокус-груп продемонстрували відсутність знань щодо процедур і можливостей визнання результатів, отриманих у неформальній освіті. В ЗВО не здійснюється системна робота з популяризації таких можливостей. На думку менеджменту ЗВО, пріоритетом є саме формальна освіта, яка надається в межах ОК. Водночас вищезазначене "Положення про валідацію і визнання результатів навчання..." (введено в дію наказом ректора №86-32 від 07.02.2023) передбачає включення до робочої програми освітнього компонента рекомендацій з можливого (як альтернативний варіант освітньої траєкторії) опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у програмах неформальної освіти. ЕГ звертає увагу, що не може бути «окремих результатів навчання», які будуть досягатись за рахунок інформальної чи неформальної освіти – всі ПРН повинні бути забезпечені обов'язковими ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ рекомендує: 1) гаранту, науково-педагогічним працівникам популяризовувати, стимулювати і програмувати позааудиторні активності здобувачів, у т.ч. неформальну освіту; 2) посилити інформування усіх учасників освітнього процесу щодо можливостей внутрішньої та міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, враховують особливості самої освітньої програми (підкритерії 3.1, 3.2). Недостатній рівень популяризації можливостей неформальної освіти та участі здобувачів у програмах академічної мобільності не є суттєвими недоліками (підкритерії 3.3, 3.4), що дозволяє дійти висновку про відповідність Критерію 3 рівню відповідності В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), навчальні заняття здійснюються (релевантно до ОП) у формі лекцій, семінарських занять, індивідуальних навчальних занять, консультацій, факультативів). Зміст робочих програм доводиться до здобувачів на початку семестру на першому занятті за дисципліною. Всі робочі програми є у вільному доступі для ознайомлення здобувачами. У ЗВО не запроваджено силабуси. Відповідно до принципів академічної свободи викладачі можуть обирати методи навчання. Відомості про самооцінювання та результати роботи ЕГ з фокус-групами академічного персоналу і здобувачів освіти засвідчують, що на ОП застосовуються переважно традиційні (класичні) методи навчання, характерні для фундаментальної підготовки істориків. Водночас самостійна робота здобувачів передбачає виконання дослідницько-пошукових завдань, таких як реферування і рецензування монографій, робота з джерелами, у т.ч. архівними матеріалами, фондами бібліотек, з діаспорною літературою. ЕГ отримала скарги здобувачів освіти щодо дублювання змісту лекцій і семінарів в межах одного або кількох ОК, які викладаються одним науково-педагогічним працівником (гарантом ОП), ускладнення доступу до планів семінарських занять з окремих ОК, порушення термінів опанування модулів ОК. Наявні факти залучення аспіранта (за ініціативою здобувачів) для продовження викладання ОК після звільнення викладача.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У ЗВО існує єдиний документ, який містить інформацію про цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів - робоча програма навчальної дисципліни. Доступ до робочих програм уможливлений на сайті кафедри історії світового українства (<https://sites.google.com/view/svitoveukrayinstvo/освітні-програми/світове-українство-в-цивілізаційному-поглибленім-вивченнім-інозем>). За результатами зустрічей зі здобувачами освіти ЕГ встановила слабкі сторони інформування про порядок і критерії оцінювання. Доступ до інформаційних ресурсів здійснюється без використання LMS систем, а застосовуються месенджери, які не сприяють диверсифікації ризиків онлайн навчання. Відсутні у вільному доступі методичні матеріали щодо організації самостійної роботи студентів, підготовки курсових робіт.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЕГ відзначає активність Наукового товариства студентів, яке організовує різноманітні заходи, такі як лекції-діалоги з відомими особистостями, інтерв'ю з викладачами, конференції, конкурси в загальнофакультетському масштабі. Наявна інформація про публікації одного здобувача освіти, яка міститься у відомостях про самооцінювання (взяв участь у 10 конференціях різних рівнів за період навчання). Здобувачі освіти - учасники фокус-групи - не засвідчили їх залучення до спільних наукових публікацій з науковими керівниками.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ встановила, що у ЗВО відсутня система періодичного оновлення змісту ОК, що у ЗВО розглядається як прояв академічної свободи кожного науково-педагогічного працівника (фокус-група з академічним персоналом). Співставлення публікаційної активності викладачів (надано на запит ЕГ), зі змістом ОК, який відображений у робочих програмах, свідчить про врахування результатів власних наукових досліджень у конкретних ОК. ЕГ не зафіксовано оновлення методичного та дидактичного інструментарію освітнього процесу, адаптованого для онлайн навчання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Умови війни створюють об'єктивні перепони для інтернаціоналізації освітнього процесу, водночас формують "вікно" можливостей для реалізації програм міжнародної академічної мобільності, проектної діяльності. Попри активність ЗВО у цьому плані на конкретній ОП ЕГ констатує низький рівень залученості здобувачів освіти і спорадичні активності науково-педагогічних працівників, які сприяли б інтернаціоналізації ОП. Загальновизнаними є досягнення гаранта ОП щодо популяризації проблематики світового українства на міжнародній арені. Одним із результатів цієї активності є формування корпусу архівних документів української діаспори, які сконцентровані у приватному архіві гаранта на кафедрі історії світового українства. ЕГ констатує залученість здобувачів ОП до опрацювання зазначеного корпусу документів. Інституційним центром, навколо якого сконцентрована інтернаціоналізація ОП, є Світовий конгрес українців. Аскольд Лозинський, президент Світового конгресу українців, відомий громадський діяч української діаспори зі США, проводив зустрічі зі здобувачами ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Активна діяльність гаранта ОП з популяризації проблематики світового українства на міжнародній арені. Практика роботи здобувачів освіти з унікальними джерельними масивами, які наявні у приватному архіві гаранта ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1) надмірна кількість ОК, що викладаються одним науково-педагогічним працівником, зумовлює зниження якості освітнього процесу за ОП, що тягне за собою інші недоліки, зокрема збіднілість методів навчання, дублювання змісту ОК, несистематичне оновлення ОК. Рекомендації: 1) Враховуючи специфіку ОП (поглиблене вивчення іноземних мов), готовність здобувачів освіти, задекларовану ними під час фокус-груп, запровадити (пілотувати) окремі англомовні ОК; 2) Посилити міжнародну академічну мобільність здобувачів на ОП; 3) Використовувати можливості міжнародних проектів (зокрема, Erasmus+) для урізноманітнення форм і методів викладання та інтернаціоналізації; 4) використовувати LMS системи для забезпечення рівного і повного доступу здобувачів до інформаційних матеріалів та задля уникнення ризиків асинхронного навчання; 5) урізноманітнювати методи викладання науково-педагогічними працівниками за рахунок застосування сучасних інтерактивних технологій, проблемно-орієнтованого навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Рекомендації не є свідченням суттєвих недоліків, вони спрямовані на подальше вдосконалення ОП, зокрема у частині інтернаціоналізації, що в умовах війни, об'єктивно, є проблематичним. З огляду на це, ЕГ визначає рівень відповідності за Критерієм 4 як В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Після ознайомлення з локальними документами ЗВО, що регулюють проведення контрольних заходів та визначають критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, а саме: «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk), робочими програмами навчальних дисциплін (<http://surl.li/nzikh>) та зустрічей зі здобувачами вищої освіти на цій ОП встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь (на першій парі відповідної навчальної дисципліни), розміщуються у вільному доступі, сприяють встановленню рівня оволодіння здобувачами програмних результатів як окремого освітнього компонента, так і ОП загалом. При реалізації ОП здійснюється поточний та підсумковий контроль, у формах, передбачених п. 4.6 «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Поточний контроль здійснюється під час лекцій, практичних та семінарських занять з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу та результатів самостійної роботи студентів. Цей контроль може включати усне опитування (ПРН 1,2), написання есе та підготовки рефератів (ПРН 1,2,7), тестування (ПРН 1,3,13,14), виконання аналітичних завдань (ПРН 4,6,8). Він реалізується через індивідуальні та групові завдання, сприяючи розвитку навичок роботи як самостійно, так і в команді. Підсумковий контроль відбувається після завершення вивчення окремих освітніх компонентів. Відповідні форми контролю визначаються навчальним планом та робочою навчальною програмою, і вони можуть включати залік або іспит. Оцінювання студентів здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою, де 60 балів призначено за поточний контроль і 40 - за підсумковий. Журнал обліку роботи академічної групи містить результати поточного оцінювання. Інформація з організації навчального процесу доводиться до відома студентів на початку поточного семестру та оприлюднюється на інформаційній дошці деканату та на сайті історичного факультету. Графік проведення та розклад семестрового контролю доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше як за місяць до початку сесії. РНП ОК представлені у вільному доступі на початку навчального року.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здійснюється у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія (Наказ МОН України №575 від 29.04.2020 р.) який передбачає публічний захист (демонстрацію) кваліфікаційної роботи або атестаційного іспиту. За ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» формою атестації випускників передбачено проведення комплексного кваліфікаційного іспиту. Програма іспиту затверджується вченою радою історичного факультету та оприлюднюється у вільному доступі (<http://surl.li/nzikh>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Організація та проведення контрольних заходів регулюється графіком навчального процесу, який визначає календарні терміни екзаменаційних сесій. Здобувачі вищої освіти мають доступ до такого графіку через web-сайт ЗВО. У змісті РПН зазначаються форма підсумкового оцінювання, умови допуску до іспиту, результати навчання за ОК. Інформацію щодо змісту ОК, форм, видів контрольних завдань, критеріїв оцінювання доноситься здобувачам викладачами на першому занятті та зазначається в РПН які доступні в електронній формі на сайті кафедри (<http://surl.li/nzikh>). В «Положенні про організацію освітнього процесу» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), визначені умови та порядок повторного складання екзаменів у випадку отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки (FX). Проведення контрольних заходів регулюється також розділом 4 «Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і контролю» та розділом 7 «Оцінювання результатів навчання» вище зазначеного положення. Крім того, в частині, що не суперечить зазначеному положенню, діє «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ» від 3 листопада 2014 року (<https://cutt.ly/X3ruKxQ>). У випадку виникнення конфлікту інтересів він має бути врегульований відповідно до «Порядку вирішення конфліктних ситуацій Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/cwuyvp>). Прозорість форм проведення контрольних заходів, порядку повторного проходження контролю, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів, були підтверджені студентами під час їхнього опитування. В процесі роботи експертної групи зі здобувачами вищої освіти та представниками органів студентського самоврядування експерти пересвідчилися у розумінні здобувачами, як потрібно діяти та куди звертатися у разі виникнення конфлікту інтересів, механізм вирішення якого закріплений в «Порядку вирішення конфліктних ситуацій». Зокрема, експертами під час зустрічей

з фокус-групами було зафіксовано наявність конфліктної ситуації в межах цієї ОП за ВК 1.11(2.11), результатом якої стало відповідне звернення здобувача освіти до адміністрації університету.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

"ЗВО послідовно реалізує політику забезпечення академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності нормативно закріплені в Етичному кодексі (<http://surl.li/ipss>), Положенні про забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://surl.li/ejlkd>), Положенні про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ: (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104>), Ухвалах ВР КНУТШ «Про репутаційну політику КНУТШ» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=937>) та «Вимогах етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти»: (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1733>). На ОП ситуації, які вимагали б втручання Комісії з етики щодо порушення академічної доброчесності, не траплялися. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами усі учасники освітнього процесу: здобувачі вищої освіти, гарант ОП, НПП, студактив продемонстрували обізнаність з правилами академічної етики. У той же час, на зустрічах з фокус-групою здобувачів освіти, ЕГ з'ясувала часткову обізнаність студентами щодо відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності. Тому ЕГ рекомендує посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо основ академічної доброчесності шляхом проведення відповідних роз'яснювальних заходів, як приклад, організація вебінарів та воркшопів з академічної доброчесності. Рекомендовано ввести до ОП обов'язковий або вибірковий компонент з метою розвитку навичок академічного письма"

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильних сторін в контексті критерію 5 не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група рекомендує запровадити практику обов'язкової перевірки курсових робіт на наявність академічного плагіату, що сприятиме формуванню культури академічної доброчесності. Ввести до ОП ОК з метою розвитку навичок академічного письма. Експертна група рекомендує гаранту ОП, починаючи з 2 семестру 2023-2024 навчального року, розробити план заходів щодо інформування здобувачів вищої освіти про принципи академічної доброчесності, зокрема відповідальності за їх порушення.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи, що рекомендації ЕГ не є свідченням суттєвих недоліків та спрямовані на удосконалення ОП в контексті формування культури академічної доброчесності, ЕГ доходить висновку про відповідність критерію рівню «В».

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація, наведена у СО та додаткова інформація, що надана гарантом ОП, свідчить, що реалізація ОП відбувається на базі кадрового потенціалу кафедри історії світового українства, також залучені до освітнього процесу викладачі кафедр: архівознавства та спеціальних галузей історичної науки; археології та музеєзнавства; давньої та

нової історії України; етнології та краєзнавства; історії стародавнього світу та середніх віків; історії Центральної та Східної Європи; новітньої історії України; нової та новітньої історії зарубіжних країн; кафедра іноземних мов історичного та філософського факультетів ННІ філології; фізичний факультет; факультет соціології; філософський факультет; економічний факультет; ННІ права; факультет психології. Аналіз зведеної інформації про викладачів засвідчує, що забезпечення ОП здійснюється 33 викладачами, серед яких 13 докторів наук (39%). Після аналізу документів щодо освіти, наукових ступенів, вчених звань, а також інформації про підвищення кваліфікації та публікацій в наукових та методичних виданнях, і під час зустрічі ЕГ із академічним персоналом, експертна група встановила, що академічна кваліфікація викладачів, задіяних у виконанні ОП, в цілому відповідає встановленим ОП цілям та ПРН. Разом з тим, зміна політики ЗВО щодо організації освітнього процесу у 2023-2024 н.р. результатом якої стало повернення до очної форми навчання, призвела до змін у штаному розписі кафедри історії світового українства. Ця обставина спричинила необхідність пошуку додаткових кадрових ресурсів для якісного забезпечення навчального процесу за рядом ОК (ОК36, ОК38, ОК40, ОК30), та, зі слів здобувачів освіти, негативно відобразилась на якості навчального процесу загалом. Під час зустрічі з представниками ЕГ, гарант ОП озвучив шляхи вирішення даної проблеми, про які, за його словами, проінформована адміністрація ЗВО. Крім того, експертна група зауважила відсутність чіткої та прозорої системи рейтингування науково-педагогічних працівників ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ пересвідчилася, що процедури конкурсного добору НПП регламентовані Законом України «Про вищу освіту» та здійснюються згідно з Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ (<https://cutt.ly/v94alnfn>), Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ. Всі вищепераховані документи розміщені у вільному доступі на сайті університету (<https://www.univ.kiev.ua/ua/#geninf>). Чинне в університеті «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників» регламентує вимоги до кандидата на заміщення посади. Учасники конкурсу подають документи з визначеного переліку, які засвідчують їхню кваліфікацію, викладацький досвід та інші здобутки, значущі при конкурсному доборі. Кафедра може запропонувати учасникам конкурсу прочитати відкриту лекцію чи провести практичне заняття, за підсумками якого формується думка кафедри. Кандидатури претендентів на конкурсний добір обговорюються на засіданні відповідної кафедри, в ході якого з'ясовуються усі необхідні для встановлення рівня професіоналізму претендентів питання, які враховуються при голосуванні членів кафедри про рекомендацію до участі в конкурсі. Наявна практика врахування звітів про результати роботи за попередній період на відповідній посаді. Окремо слід зазначити, що згідно з «Положенням про гарант освітньої програми в КНУТШ» (<https://cutt.ly/rN7vsRJ>) гарант має право вносити пропозиції на зміну кадрового складу, що забезпечує процес навчання за результатами моніторингу ОП. Можна стверджувати (про що свідчить також інформація, отримана під час зустрічі ЕГ із академічним персоналом), що у результаті проведення конкурсного добору можуть бути обрані найбільш кваліфіковані та мотивовані викладачі, здатні забезпечити успішну реалізацію ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В процесі роботи експертна група мала можливість пересвідчитись, що ЗВО пропагує політику залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, при університеті створена Рада роботодавців КНУ (<https://cutt.ly/17gKyW9>) діяльність якої регламентується відповідним Положенням про ради роботодавців (<https://cutt.ly/f7gK9HE>). Щодо цієї ОП, то гарантом та НПП зазначається досвід успішної співпраці з Світовим Конгресом Українців, Українським Вільним Університетом (Мюнхен), Фондацією УВУ в Нью-Йорку, Національним музеєм Голодомору-геноциду тощо. Під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що вони залучаються до надання методичних рекомендацій та обговорення результатів практики, висловлюють свої побажання щодо вдосконалення процесу її організації та проведення, а також щодо професійної підготовки здобувачів вищої освіти, шляхів її удосконалення. Зокрема, Ірина Мага, заступниці директора ЦДАГОУ, позитивно охарактеризувала ОП, та поділилася досвідом залучення здобувачів до проходження практики в архіві. Володимир Огризко, експерт закордонних справ України, відзначив важливість вивчення іноземних мов здобувачами цієї ОП, а також наголосив на необхідності підготовки кадрів, які б працювали у посольствах з діаспорою. ЕГ зауважує на необхідності посилити залучення роботодавців до участі в опитуваннях шляхом анонімного анкетування щодо організації і реалізації освітнього процесу на ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

При реалізації ОП активно залучаються до аудиторних занять професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Так, упродовж 2021/2022 та 2022/2023 рр. перед студентами виступали експертка Світового конгресу українців Е. Чолій, голова УВКР М. Ратушний, що регулярно відображається на фейсбук-сторінці ОП: <https://www.facebook.com/1782013518781331/posts/3124119414570728/> На початку 2023 року з лекцією перед студентами в ЗВО виступив відомий громадсько-політичний діяч української діаспори, багаторічний Президент СКУ і нинішній Президент Фондації УВУ в Нью-Йорку Аскольд Лозинський. Щодо вітчизняних дослідників, то, зокрема,

студенти 2-го курсу ОП мали змогу прослухали лекцію д.і.н., професорки Волинського національного університету імені Лесі Українки Оксани Каліщук, присвячену Волинській трагедії у політиці пам'яті України та Польщі. Онлайн-зустріч з директором Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті І. Куликом (<https://cutt.ly/f7gBhnD>). Разом з тим, експертна група рекомендує ЗВО здійснювати залучення експертів галузі не лише частково шляхом запрошення для читання окремих тем лекцій, а забезпечувати викладання фахівцями практиками окремих компонентів ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті функціонує Інститут післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>), до структури якого входить відділ підвищення кваліфікації НПП і ПП. Він працює згідно з "Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка" (<https://cutt.ly/E7gj68s>). Функціонують відділ академічної мобільності (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk), відділ міжнародних зв'язків (<http://international.knu.ua/>). Також в університеті є програми підвищення кваліфікації: KNU professionals Digital skills Pro - програма розвитку цифрових компетентностей викладачів (<http://surl.li/bhrei>). З метою підвищення професійних компетентностей викладачів була запроваджена платформа "KNU Professionals", на якій проводяться різноманітні заходи, включаючи online-курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів "KNU Teach Week". Викладачі також можуть вибрати курси з провідних світових онлайн-платформ, таких як Coursera, Udemy та Edx, щоб підвищити свою педагогічну майстерність, наприклад, Learning to Teach Online, University Teaching, English for Teaching Purposes та інші. ЕГ встановила, що викладачам на ОП створені можливості для вдосконалення своїх педагогічних компетентностей шляхом підвищення кваліфікації та стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Підстави заохочення науково-педагогічних працівників ЗВО визначаються у «Положенні про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності», розпорядженні ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» №113 від 10.12.2018 р. (<http://science.univ.kiev.ua/news/official/3247/>). ЗВО, з метою стимулювання розвитку викладацької майстерності, кожного року організовує проведення конкурсу на визначення кращого викладача факультету «Кращий викладач року». В умовах воєнного стану конкурс не проводиться. Процедури рейтингування науково-педагогічних працівників не проводяться. На зустрічах із адміністративним і допоміжним персоналом було зазначено, що викладачам сплачуються всі необхідні надбавки до посадового окладу. В умовах воєнного стану за результатами роботи була виплачена премія наприкінці року. До того ж в Університеті встановлено надбавки за викладання іноземною мовою (<https://cutt.ly/P7fjrd5>) Водночас експертна група рекомендує ЗВО посилити стимулювання науково-педагогічних працівників шляхом матеріального преміювання молодих науковців, організовуючи щорічний конкурс «Кращий молодий вчений року» в окремих номінаціях, враховуючи як загальний рейтинг викладача, його наукову діяльність (кількість фахових статей, публікацій у журналах які включені в науково-метричні бази, монографій, підручників), відсоток цитованості (індекс Гірша), так і результати анонімного анкетування здобувачів щодо цього викладача. ЕГ наголошує на необхідності виконання «Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/Y7fQGEZ>) і пропонує запровадити на факультеті на постійній основі опитування студентів щодо викладання навчальних дисциплін і враховувати результати анонімних опитувань під час розподілу навантаження і продовження контракту

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Запроваджена платформа розвитку професійних компетентностей освітян "KNU Professionals" (<https://cutt.ly/o7glRcm>). У ЗВО забезпечені всі умови для проходження стажувань та програм обміну. При університеті функціонує Центр іноземних мов КНУТШ, де можна закінчити курси підготовки до міжнародних іспитів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Експертна група рекомендує посилити залучення фахівців-практиків до аудиторних занять шляхом викладання окремих компонентів ОП, підвищити активність вивчення рівня задоволеності студентів якістю викладання дисциплін на ОП через анонімні опитування щосеместрово. Розробити, принаймні у межах факультету, систему рейтингування НПП (ст.32, п.2.7. ЗУ "Про вищу освіту"). Скорочення під час першого семестру 2023-2024 н.р. чисельності НПП кафедри історії світового українства, які, відповідно до відомостей самооцінювання ОП

забезпечували ряд ОК (ОК 36, ОК 38, ОК40, ОК 30), призвело до перерозподілу (збільшення) навчального навантаження серед решти викладачів кафедри, академічна і професійна кваліфікація яких відповідає змісту ОК. Ця обставина, за словами здобувачів освіти, негативно відобразилась на якості навчального процесу. ЕГ рекомендує з другого семестру 2023-2024 н.р. унормувати навчальне навантаження НПП кафедри історії світового українства, які відповідають за реалізацію ОП, шляхом залучення додаткового кадрового потенціалу історичного факультету.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи сильні та слабкі сторони, зважаючи на реалізацію освітнього процесу в умовах воєнного стану, що призвело до зміни у штатному розписі кафедри історії світового українства, та використовуючи голістичний підхід, ЕГ встановлює відповідність 6 критерію рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про формування фінансових ресурсів КНУТШ та їх реалізацію знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО у розділі «Фінансова звітність» (<https://www.univ.kiev.ua/ua/official>). Під час візиту, ЕГ пересвідчилась, що матеріально-технічне забезпечення та інформаційні ресурси ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» у цілому забезпечують досягнення визначених у ній цілей та програмних результатів. Освітній процес відбувається у Червоному корпусі КНУТШ (вул. Володимирська, 60). Для проведення занять навчальні аудиторії оснащені мультимедійним забезпеченням: проектори, комп'ютерна техніка (ауд. 438 «Китайська мрія», ауд. 460 «Турецький світ», презентаційна аудиторія 349 «Mastercard», що обладнані за спонсорські кошти). Функціонує музеї університету (<http://museums.univ.kiev.ua/>), спеціалізовані кабінети археології, етнографії, доступна мережа швидкісного wifi. Для досягнення цілей, завдань, ПРН ОП, на кафедрі історії світового українства (каб. 105) облаштована бібліотека з історії української діаспори та унікальні рукописні й архівні матеріали, наявні паперові варіанти навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, підбірка науково-методичної літератури для користування студентами. У навчальному корпусі функціонує пункт громадського харчування. Здобувачі ОП мають право проживати території студмістечка університету (<https://studmisto.knu.ua/>). Опитування студентів (зустріч 3) засвідчило достатній рівень інфраструктури гуртожитку. Для належного здійснення освітнього процесу свої послуги надає Бібліотека ім. М. Максимовича (http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/about/lib_today.php3). Фонд бібліотеки налічує 3,5 млн. примірників книг, наукової та навчальної літератури, надає безкоштовний доступ до літератури, наукометричних баз (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>), підрозділ має 180 обмінних партнерів (зустріч 5). У стадії наповнення перебуває е-репозитарій праць учасників освітнього процесу (<https://ir.library.knu.ua/home>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час інтерв'ювання учасників різних фокус-груп, ЕГ підтверджено безоплатний доступ учасників освітнього процесу ОП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Доступ здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів у КНУТШ регламентується пп. 7.7 Статуту ЗВО, згідно з яким особи які навчаються в університеті мають право на користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою, виробничою, спортивною, культурно-освітньою, побутовою та оздоровчою базами Університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>). Учасники освітнього процесу мають акаунти корпоративної пошти КНУТШ @knu.ua. Бібліотека КНУТШ надає безкоштовні послуги, використовуючи систему читальних залів, абонементів та каталогів. Платні послуги бібліотеки регламентовані відповідними нормативними документами, що розміщені на сайті підрозділу (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>)

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Аналізуючи відомості СО, інформаційне наповнення веб-ресурсів ЗВО, додатково наданих доказів та інтерв'ювання різних фокус-груп, ЕГ констатує, що освітнє середовище у ЗВО є безпечним для життя і здоров'я учасників освітнього процесу за ОП та в цілому дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Для забезпечення психологічного здоров'я учасників освітнього процесу в ЗВО функціонує відповідна служба (<https://psyservice.knu.ua/>), що надає послуги на безоплатній основі. У ході зустрічі з адміністрацією ЗВО, ЕГ з'ясовано, що згідно з нормативними документами у ЗВО наявна різноманітна система опитування учасників освітнього процесу: щодо задоволення освітнім процесом здобувачів, опитування по ОП (для випускних курсів), опитування по завершенню окремих ОК та опитування НПП, що відповідає Положенню (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_Oputuvanya_2020.pdf). Щорічні моніторингові опитування щодо якості освітнього процесу й задоволення здобувачів ОП їх потребам та інтересам, що здійснюється навчальною лабораторією з прикладних соціологічних досліджень (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya). На запит ЕГ, до ІС було додано звіт опитування за дослідженням ОП, що проводилось серед випускників 2023 року. Водночас ЕГ констатує, що учасники фокус-груп не підтвердили свою участь в опитуваннях, що ставить під сумнів релевантність результатів опитувань. Наведені у відомостях про самооцінювання позиції з посиланням на дані опитувань не підкріплені відповідними гіперпосиланнями (попри запит ЕГ).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей у фокус-групах ЕГ констатовано достатній рівень комунікації між студентами ОП, гарантом, кафедрою та адміністрацією факультету (зустрічі 2, 3, 5, резервна). Комунікація учасників освітнього процесу здійснюється через офіційні канали інформації (сайти КНУТШ, факультету, кафедри), також використовуються засоби дистанційного спілкування Google Classroom, е-пошта, Zoom, а також месенджери Viber і Telegram. На сайті історичного факультету наявний актуальний розклад занять (<http://www.history.univ.kiev.ua/studentam/schedule/>). У кафедрі історії світового українства є власна сторінка в мережі Facebook (<https://www.facebook.com/KNUIZUkr>), де вміщена актуальна інформація про діяльність підрозділу. У ЗВО функціонує внутрішня система автоматизації навчального процесу «Triton», де здобувачі можуть переглядати підсумкові оцінки (практичний функціонал системи продемонстровано на зустрічі 3). Наданням освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки учасникам освітнього процесу також займаються спеціальні відділи університету: забезпечення якості освіти (<https://knu.ua/ua/departments/eqad>), навчально-методичний (<http://nmc.univ.kiev.ua/dir.htm>), академічної мобільності (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>). Формуванню іміджевої популяризації науково-освітньої діяльності ЗВО в цілому та ОП зокрема сприяє Центр комунікацій (<http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/dc/>). Для морального, естетичного розвитку студентів, розкриття їх творчих здібностей, формування національної самосвідомості, гуманістичних цінностей і творчого мислення в ЗВО створений Молодіжний центр культурно-естетичного виховання, у складі якого діє низка творчих колективів та студій, куди можуть доєднатись студенти (зустріч 8, <https://knu.ua/ua/dep/molod-center/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно з пп. 3.2 Р.1 «Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 рр.», одним із завдань ЗВО є створення в умов для реалізації рівних можливостей доступу до навчання та інфраструктури Університету особам з обмеженими можливостями (<https://knu.ua/ua/official>). Під час огляду МТБ ЕГ пересвідчилась в наявності достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами: пандуси, санвузли для маломобільних людей, ліфт, тактильні стрічки і полоси для людей з порушеннями зору, тактильні та направляючі плитки, вказівники зі шрифтом Брайля, паркувальні місця для автомобілів. Окрім того, у ЗВО розроблено Концепцію розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Concept-of-inclusive-education-development.pdf>) та Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО наявна чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), регламентована наступними внутрішніми документами: Порядком вирішення конфліктних ситуацій (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>), Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-preventing-discrimination-bullying-gender-based-violence-in-University.pdf>), Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Memo-of-norms-of-ethical-behavior-in-University.pdf>), Етичним кодексом університетської спільноти (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university->

community.pdf), Антикорупційною програмою (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventing-corruption/antykoruptsiyna_prohrama.pdf). В університеті функціонує постійна комісія Вченої ради з питань етики, діяльність якої регламентується відповідним Положенням (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>), і яка розглядає порушення принципів і норм поведінки, що визначені Етичним кодексом. Під час інтерв'ювання фокус-групи (зустріч 3), ЕГ встановлено наявність конфліктної ситуації між учасниками освітнього процесу, яка на момент виїзної експертизи передана на розгляд комісії з питань етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО наявна чітка й зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу, що підкріплено відповідною нормативною базою. Діяльність Наукової бібліотеки імені М. Максимовича та власна книгозбірня кафедри історії світового українства сприяє забезпеченню літературою, методичними матеріалами, необхідними для провадження освітнього процесу, в тому числі доступом до наукометричних баз та повнотекстових баз даних англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: проводити централізовані опитування учасників освітнього процесу за ОП у відповідності з пп. 2.3, 2.5 внутрішнього Положення; враховуючи автономію ЗВО та функціональні можливості внутрішньої системи автоматизації навчального процесу, запровадити практику електронного відображення поточного оцінювання здобувачів з ОК ОП; систематично наповнювати навчально-методичними працями НПП електронний репозитарій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП відповідає вимогам підкритеріїв 1, 2, 4, 5, 6 критерію 7. Вимоги за підкритерієм 3 виконані частково. Несуттєвим недоліком ЕГ вважає відсутність опитувань учасників освітнього процесу (НПП, здобувачі 2-4 курсів), який можна усунути протягом поточного навчального року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду ОП визначено розділом 9 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://knu.ua/ua/official>). Моніторинг якості ОП у ЗВО має локальний характер й ініціюється гарантом програми, кафедрою, науково-методичною комісією факультету. Внутрішнє забезпечення якості здійснюється через взаємодію учасників освітнього процесу та структурних підрозділів ЗВО: здобувачі, кафедра та гарант, факультет, загально-університетські структурні підрозділи, а також ректор та Вчена рада. Кожен рівень має свої функції у розробці та реалізації ОП (зустріч 1). У відповідності до пп. 9.11 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, періодичний перегляд ОП здійснюється один раз на 2, 3, 4 або 5 років у залежності від терміну перегляду, визначеного у самій програмі, та від потреби. Відповідні процедури вдосконалення ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» відбулися останній раз у грудні 2021 р. (введена у дію наказом ректора від 4 березня 2022 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури залучення здобувачів містяться у нормативних документах ЗВО. Згідно з пп. 9.4 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу, оцінка очікувань, потреб та задоволеності студентів щодо програми є елементом локального моніторингу освітніх програм, що здійснюють члени робочої групи програми за участі профільних кафедр із залученням студентів та випускників. Така оцінка є необхідною для впровадження змін у ОП, у разі якщо вона не дозволяє студентам досягти запланованих результатів. Долучення студентського самоврядування до внутрішнього забезпечення якості ОП реалізується через можливість виступати ініціаторами внесення змін до ОП, а також погодження створення Комітету ОП, що задекларовано у пп. 2.2 та 2.7 Положення. На запит ЕГ, до ІС завантажено Витяг з протоколу № 10 засідання кафедри історії світового українства щодо оптимізації ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі з поглибленим вивченням іноземних мов». Під час інтерв'ювання фокус-груп (зустрічі 3, 4), ЕГ з'ясовано, що задекларована у Витязі ухвала стосовно пропозиції включення нових ОК до ОП не доводилась до відома здобувачів та ОСС. За результатами зустрічі зі здобувачами та студентським самоврядуванням (зустрічі 3, 4, відкрита зустріч), ЕГ було з'ясовано, що вони не долучались до обговорення проєкту чинної ОП та не змогли охарактеризувати можливості впливу на внутрішнє забезпечення якості.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Кафедра історії світового українства та гарант ОП здійснюють регулярну співпрацю із роботодавцями, представниками української діаспори які можуть бути залучені до процесу перегляду ОП, про що свідчать докази опубліковані на офіційній сторінці підрозділу у соцмережі (<https://www.facebook.com/KNUIZUkr>). Безпосереднє інтерв'ю з потенційними роботодавцями (Центральний державний архів громадських об'єднань та україніки, зустріч 6) опосередковано підтвердили залучення до обговорення ОП: пропозиції щодо підсилення ОК пов'язаних з вивченням зарубіжної історіографії та спеціальних історичних дисциплін. Утім, на запит ЕГ, документального підтвердження щодо залучення роботодавців до внутрішнього забезпечення якості ОП надано не було.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск здобувачів ОП (2 особи) відбувся у 2023 р. Обоє випускників продовжили навчання на магістерських ОП історичного факультету ЗВО та регулярно тримають зв'язок із кафедрою та гарантом ОП через особистісне спілкування. Вони підтримують ініціативи кафедри: долучаються до наукових заходів кафедри (підтверджено на зустрічі 7). У ЗВО створені умови для можливостей працевлаштування випускників. Зокрема, функціонує відділ сприяння працевлаштуванню (<https://job.univ.kiev.ua/>), метою якого є інформування випускників ЗВО про вакантні посади, які пропонують компанії-роботодавці та рекрутингові компанії спеціально студентам та випускникам університету; анонси заходів, які проводяться в університеті та за його межами для допомоги в працевлаштуванні.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО задекларовані процедури регулярного моніторингу ОП, які регулюються Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://knu.ua/ua/official>), Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>). Згідно з пп. 2.14 Положення про організацію освітнього процесу, складником локального і загальноуніверситетського моніторингу є опитування здобувачів, випускників та роботодавців щодо їхньої задоволеності ОП, її компонентами, організацією і забезпеченням освітнього процесу, якістю викладання, викладацьким складом. Водночас ЕГ констатує відмінність задекларованих підходів закладу із реальними практиками. Доказами цього, на думку ЕГ, є такі факти: 1) відмінність відповідей здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, менеджменту ЗВО щодо формату і змісту опитувань з питань якості освіти. Додані до ІС матеріали щодо опитування здобувачів (на час акредитації – уже випускників) ОП під час зустрічі у фокус-групі (зустріч 3) не були підтвержені. 2) задекларований адміністрацією закладу підхід щодо оновлення ОП у п'ятирічний термін (якщо відсутні нормативні підстави) унеможливило оперативне врахування позицій стейкхолдерів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Світове українство в цивілізаційному поступі (з поглибленим вивченням іноземних мов)» є повторною експертизою. У ЗВО задекларована система реагування на зауваження та пропозиції, що сформульовані під час попередніх акредитацій ОП, які реалізуються у ЗВО. Рішенням Вченої ради університету від 13.11.2023 «Про

результати акредитації освітніх програм Університету за усіма рівнями вищої освіти у 2022/2023 н.р.» (<https://senate.univ.kiev.ua/?p=2445>) вирішено уповноважити науково-методичну раду ЗВО визначити ефективні ОП, оптимізувати їх діяльність та запропонувати почерговість використання в освітньому процесі КНУТШ. ЕГ констатує відсутність інституційної реакції закладу на результати попереднього етапу акредитаційної процедури за даною ОП. Під час зустрічі з гарантом та керівником відділу забезпечення якості освіти було зазначено, що зміни до змісту ОП будуть розглянуті після завершення поточної акредитації, з урахуванням можливих рекомендацій. Відповідно до нормативних документів робочі програми всіх ОК мають оновлюватися регулярно (на початку навчального року) та проходити затвердження на засіданні кафедри та схвалення науково-методичною комісією факультету. Утім, проаналізувавши таблиці 1, 3 відомостей СО, ЕГ констатує відхилення від пп. 2.11 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в частині дії 4 відповідності робочої програми вимогам ОП (частина завантажених до ІС робочих програм ОК, що пройшли схвалення та затвердження відповідними ланками, містять невідповідності ПРН та компетентностей до акредитованої ОП) .

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота ЗВО залучена до внутрішнього забезпечення якості освітньої програми відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу. У відповідності з Р. 3 Положення в КНУТШ виділено рівні функціонування системи ЗЯО, між якими розподіляються повноваження: здобувачі та ініціативні групи (ініціювання та моніторинг питань пов'язаних із інформаційним супроводом); кафедри, гарант, проєктна група, викладачі ОП (формування і безпосередньої реалізації ОП, їх поточного моніторингу); факультет (адміністрування та щорічний моніторинг ОП); загально-університетські структурні підрозділи розроблення і апробації загально-університетських рішень, документів, процедур, проєктів, рівень експертизи проєктів); Наглядова Рада, Ректор, Вчена рада (прийняття загальноуніверситетських рішень щодо формування стратегії і політик забезпечення якості). У внутрішньому забезпеченні якості ОП беруть участь НПП шляхом участі в розробці ОП, щорічного оновлення робочих програм ОК, обговоренні та затвердженні на засіданнях профільних кафедр, вченої ради факультету, НМК факультету, таким чином впливаючи на ухвалення рішень. Про участь зовнішніх представників академічної спільноти до реалізації ОП свідчать завантажені до форми СО рецензії.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО створено багаторівневу систему забезпечення якості вищої освіти, що підкріплена відповідними локальними нормативними актами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації: систематично долучати здобувачів до забезпечення якості ОП (запрошувати до участі у засіданнях кафедри на яких обговорюються зміни, проводити централізовані опитування щодо якості викладання ОК); оновлювати робочі програми дисциплін з урахуванням змістового наповнення ОП (в контексті формулювання ПРН та компетентностей, що визначені в ОП); долучати до забезпечення якості ОП потенційних роботодавців (участь у засіданнях кафедри, зустрічі з учасниками освітнього процесу); проводити опитування серед НПП, що залучені до реалізації ОП; започаткувати практику реєстрації випускників ОП з метою визначенням траєкторії їх подальшого кар'єрного зростання. Слабкою стороною, в контексті критерію 8, на думку ЕГ, є відмінність задекларованих підходів інституційної реакції закладу із реальними практиками (доведено зустрічами у фокус-групах). ЕГ рекомендує практично впроваджувати, задекларовані в нормативних документах ЗВО, механізми внутрішнього забезпечення якості в контексті реалізації даної ОП (проводити систематичні опитування учасників освітнього процесу та оперативно реагувати на їх результати).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

На думку ЕГ, ОП відповідає вимогам підкритеріїв 1, 4, 7 критерію 8. Вимоги за підкритеріями 2, 3, 5, 6 виконані частково. Несуттєвим недоліком ЕГ вважає відсутність, у окремих учасників освітнього процесу, чіткого розуміння задекларованих реальних можливостей впливу на забезпечення якості ОП, який можна усунути

протягом поточного навчального року. Невідповідність змістового наповнення окремих робочих програм ОК до ОП, в частині формулювання ПРН та компетентностей, можна виправити до початку навчального семестру.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За наслідками проведення виїзної експертизи ЕГ констатує, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЗВО, а також усі локальні нормативні акти ЗВО, які регламентують освітній процес комплексно розміщені у вільному доступі на офіційному вебсайті закладу у вкладці «Офіційна інформація» (<https://knu.ua/ua/official/>), а також на сайті навчально-методичного відділу в рубриці «Документи» (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>). Утім, під час інтерв'ювання (зустріч 2), учасники фокус-групи не змогли відповісти, за якими критеріями відбувається оцінювання науково-педагогічної діяльності НПП (згідно з пп. 10.6 Положення про організацію освітнього процесу), що свідчить про недостатню поінформованість щодо обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час аналізу інформаційного наповнення вебресурсів ЗВО ЕГ з'ясовано, що на головній сторінці сайту кафедри історії світового українства для ознайомлення та громадського обговорення розміщено проект ОП, а також е-адреса зворотного зв'язку для пропозицій та зауважень від стейкхолдерів (<https://sites.google.com/view/svitoveukrayinstvo/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8>) Утім, відсутність дати публікації матеріалу, а також дедлайну подання пропозицій, не дозволяє встановити повну відповідність за даним підкритерієм.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Чинна ОП, а також інформація щодо її цілей, очікуваних результатів навчання та компонентів розміщена на сайті історичного факультету ЗВО у розділі «Вступникам» (<http://www.history.univ.kiev.ua/educational-programs/ukrainians-in-world/>). На сайті кафедри історії світового українства, в розділі «Освітні програми» опубліковано робочі програми ОК ОП (<https://cutt.ly/twPLld5t>). Таким чином, на думку ЕГ, інформування стейкхолдерів щодо діяльності ОП є достатнім.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО наявна широка нормативна база, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Позитивною практикою, в контексті критерію 9, на думку ЕГ, є публічність змістового наповнення обов'язкових та вибіркових ОК за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: на сайті кафедри зазначити чіткий дедлайн для внесення пропозицій зацікавлених сторін із удосконалення проекту оновленої ОП; долучати до обговорення проекту ОП здобувачів та представників студентського самоврядування; проводити заходи (у встановлений ЗВО спосіб) щодо інформування здобувачів та НПП про власні обов'язки та права під час реалізації освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На думку ЕГ, ОП відповідає вимогам підкритерію 3 критерію 9. Вимоги за підкритеріями 1, 2 виконані частково. Несуттєвим недоліком ЕГ вважає недостатнє інформування окремих учасників освітнього процесу щодо власних обов'язків, що може бути виправлене ЗВО до кінця поточного навчального року.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>До звіту_КНУ_ПРН.pdf</i>	7s81wceTQzcUeBTmMWxgGk15HIYG1TmQSJGCxFh oHCc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Фесенко Лідія Сергіївна

Члени експертної групи

Петрова Наталія Олександрівна

Дудар Василь Леонідович

Каганов Юрій Олегович

Хоменко Денис Володимирович